

Het overstimulatiesyndroom (OHSS)

Inhoudsopgave

Klik op het onderwerp om verder te lezen.

Wat is overstimulatie?	1
Klachten	2
Leefregels	2
Opname in het ziekenhuis	2
Wat kunt u verwachten tijdens een opname vanwege overstimulatie?	2
Kans op een zwangerschap	2
Voorkomen van overstimulatie	3
Tot slot	3
Belangrijke telefoonnummers	3

Wat is overstimulatie?

Overstimulatie wordt officieel het "Ovarieel Hyperstimulatie Syndroom" (OHSS) genoemd. Het kan ontstaan bij een IVF-behandeling na stimulatie van de eierstokken door middel van hormonen. Een overstimulatie treedt meestal pas op ná de eicelpunctie. Door de hormoonstimulatie kunnen er veel eiblaasjes ontstaan; soms meer dan 20. Hierdoor raken de eierstokken extra vergroot waardoor de bloedvaten van de eierstokken vocht en eiwitten in de buikholte kunnen lekken. Dit vocht veroorzaakt klachten in de buik.

Het ontstaan van overstimulatie wordt gezien als een ernstige complicatie bij een IVF-behandeling. Opname in het ziekenhuis is soms noodzakelijk. Het is dan ook van belang dat u uw klachten tijdig bespreekt.

Klachten

Als er sprake is van een overstimulatie kunt u de volgende klachten hebben:

- opgezette pijnlijke buik of een opgeblazen gevoel;
- na de punctie toename in gewicht van meer dan 1 of 2 kg per dag;
- misselijkheid;
- braken;
- kortademigheid;
- duizeligheid.

Heeft u één van deze klachten, neem dan zo spoedig mogelijk contact op met het Centrum Voortplantingsgeneeskunde Brabant; vermeld er altijd bij dat u een IVF-traject doorloopt. Bij duizeligheid moet u direct contact opnemen. Het advies is om bij klachten in deze situatie niet met de huisarts (huisartsenpost) contact op te nemen. Zij zijn niet altijd op de hoogte van mogelijke complicaties bij een IVF-behandeling.

Op grond van uw klachten kunt u gevraagd worden naar het ziekenhuis te komen. Door middel van een echo en/of bloedonderzoek worden uw klachten daar verder onderzocht.

Leefregels

Na de controle op de polikliniek krijgt u een aantal leefregels mee naar huis. Naleving van deze leefregels is meestal voldoende om uw klachten te verminderen.

- Drink minimaal 2 tot 3 liter vocht per dag. Door het lekken van vocht uit de bloedbaan in de buik wordt het bloed stroperig. Door veel vocht te drinken wordt dit indikken tegengegaan.
- Meet dagelijks op hetzelfde tijdstip uw gewicht en uw buikomvang. Gewichtstoename geeft een aanwijzing over de ernst en het verloop van de overstimulatie.
- Neem voldoende rust. Doordat de eierstokken vergroot zijn, kunnen ze bij beweging pijn veroorzaken en beschadigd raken. Door rust te nemen verminderen de pijnklachten.
- Doe oefeningen om de kuitspieren aan te spannen. Door het lekken van vocht uit de bloedbaan wordt het bloed stroperig. Er is een verhoogde kans op stolling van het bloed (trombose). Door regelmatig de kuitspieren aan te spannen, verkleint u de kans op trombose.

Opname in het ziekenhuis

Bovenstaande leefregels geven meestal voldoende verbetering van de klachten. Echter, soms is een opname in het ETZ nodig.

Wat kunt u verwachten tijdens een opname vanwege overstimulatie?

- Er wordt meestal een infuus met vocht aangelegd.
- Mogelijk krijgt u dagelijks een injectie om stolling van het bloed (trombose) te voorkomen
- Er wordt regelmatig bloed bij u geprikt om uw bloedwaarden in de gaten te houden.
- Iedere dag wordt u gewogen en gemeten. U moet goed bijhouden wat u drinkt; de verpleegkundige houdt bij hoeveel urine uw lichaam aanmaakt.
- Het is belangrijk om veel rust te nemen.
- Via echo's wordt de ontwikkeling van de eiblaasjes in de gaten gehouden.
- Een enkele keer moet, via een drain, vocht uit de buikholtte verwijderd worden.

Kans op een zwangerschap

Overstimulatie vermindert de kans op een zwangerschap niet. Het kan voorkomen dat overstimulatie erg laat optreedt, dus ruim na de punctie. In dat geval is er 80% kans op zwangerschap. Als u zwanger bent, maakt het lichaam zelf HCG (een zwangerschapshormoon) aan. Dit hormoon veroorzaakt de klachten van overstimulatie. Tijdens een zwangerschap kunnen de klachten erger worden en langer duren (ongeveer tot 5 weken).

Voorkomen van overstimulatie

Geprobeerd wordt om het overstimulatiesyndroom te voorkomen door een zo laag mogelijke hoeveelheid hormonen te geven. Ook door het regelmatig uitvoeren van controles tijdens de stimulatie probeert men overstimulatie te voorkomen. Als er vóór de eicelpunctie 20 of meer eiblaasjes (follikels) worden geteld zijn er meestal nog niet heel veel klachten. Men spreekt dan van een dreigende overstimulatie.

Wanneer de IVF-arts het risico op het ontstaan van een overstimulatie te groot vindt, moet de arts de behandeling afbreken. U start het IVF-traject dan opnieuw met een lagere hoeveelheid medicijnen.

Soms heeft een punctie al plaatsgevonden en is er een verhoogd risico op overstimulatie in verband met het aantal gevonden eicellen (hoger dan 15 eicellen). U krijgt dan de eerder beschreven leefregels mee en uw bloed wordt (meerdere malen) gecontroleerd. Soms besluit de arts om geen embryo(s) terug te plaatsen omdat een eventuele zwangerschap de klachten en risico's zal doen toenemen. Door ervaring en verbeterde kennis komt de ernstige vorm van overstimulatie veel minder voor. Hoe een overstimulatie verloopt is per vrouw verschillend.

Tot slot

Herkent u één of meer van bovenstaande klachten, neem dan zo snel mogelijk contact op met het Centrum Voortplantingsgeneeskunde Brabant.

Belangrijke telefoonnummers

ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis): (013) 221 00 00

Centrum Voortplantingsgeneeskunde Brabant (CVB): (013) 221 00 60
Route 92

Voor het maken van een afspraak, niet-medische vragen of het opvragen van uw medische gegevens.

Telefonisch spreekuur: (013) 221 30 06

Voor medische vragen en uitslagen kunt u telefonisch contact opnemen van maandag tot en met vrijdag tussen 08.30 en 09.30 uur en tussen 13.00 en 14.30 uur, donderdagmiddag van 13.30 tot 14.30 uur.

Noodgevallen: (013) 221 08 00

In noodgevallen kunt u buiten kantoorurencontact opnemen met Fam.

Meer informatie kunt u vinden op onze website: <http://www.infocvb.nl>